

گه‌نده‌لی و هه‌لبژاردن و دوو ئیداره‌یی ... شێرزاد خه‌راجیانی

گهر به‌پانۆرامای 30 سالی رابردووی باشووری کوردستان دا بچینه‌وه، له‌گلانی شوپشی ئه‌یلول و شوپشی نوێ تارا‌په‌رین و رووخانی به‌عس، جیاوازی یه‌گه‌وره‌کانی ده‌خوینینه‌وه، که‌له‌سفره‌وه‌دۆزی کورد به‌کوێ گه‌یشته‌وه. ئیمپرو ئه‌زمونی ده‌سه‌لاتی کوردی به‌هه‌موو که‌م و کورپه‌کانیه‌وه، دوزمنی زۆره‌و هه‌رگیز ناتوانن په‌سه‌ندی کوردستانیکێ وه‌ک ئیمپرو و عێراقیکێ له‌م جووره‌بکه‌ن. ته‌نها هه‌یزیک ده‌ستی پیلان و نه‌خشه‌ی ئه‌وانی په‌ک خستوه، ده‌وله‌تی گه‌وره‌هه‌یزی ئه‌مریکایه. ته‌نها به‌ره‌یه‌کیش که‌کورد ده‌توانیت جه‌نگی مافه‌کانی خۆی (که‌رکوک و. و. و) تیا بکات، به‌شداری کردنی پرۆسه‌ی رامیاری عێراقه، که‌هه‌لبژاردن سه‌نته‌ری ئه‌و پرۆسه‌یه‌یه.

به‌و پێ یه‌ی هه‌لبژاردنی عێراق واته‌ململانی ی ده‌سه‌لات له‌گه‌ل (شیعه‌و سونه‌و تورکمان و ...). ئاشکرایه‌چه‌ندایه‌تی لیستی هاوپه‌یمانی کوردستان، داها‌تووی هه‌یز و توانای کوردی له‌به‌غدا ی بریار و ده‌سه‌لات‌ادیاری ده‌کات. که‌واته‌ده‌کریت بلین هه‌لبژاردن (له‌عێراقدا) بۆ کورد مملانییه‌کی ده‌ره‌کیه، له‌ده‌ره‌وه‌ی مالی کورد گهر لایه‌نی کوردستانی به‌لیستی هاوبه‌ش وه‌ک ئیستا بچنه‌هه‌لبژاردن. جیا‌بوونه‌وه‌ی (یه‌کگرتووی ئیسلامی کوردستان) له‌لیستی کوردی (به‌هه‌ر هه‌ویه‌ک بێت) ده‌بیته‌په‌رت بوون و یه‌ک نه‌گرتوویی ده‌نگی کوردو به‌زیان ده‌شکیته‌وه.

ئیمپرو (گه‌نده‌لی) نه‌ک باسی رۆژانه‌ی خه‌لک و رۆژنامه‌کانه‌به‌ته‌نها، به‌لکو خودی ده‌سه‌لاتی کوردی و پارته‌کان هه‌ستیان به‌مه‌ترسی کردووه‌بۆیه‌باسی ده‌که‌ن و پیلانی نه‌مانی داده‌نین. شایه‌نی ئاماژه‌کردنه‌هه‌ر که‌س و لایه‌ن و گرووپی گه‌رپه‌روشی ئه‌م ئه‌زمونه‌بن، ده‌بیت بابه‌تیانه‌بۆ مه‌به‌ستی چاکتر کردن ده‌سه‌لاتی کوردی لێ ئاگادار بکاته‌وه، چونکه‌دۆست ئه‌و که‌سه‌یه‌که‌ده‌نگرینیت..... به‌لام (گه‌نده‌لی) کیشه‌یه‌کی ناوخوا کورد خۆیه‌تی کیشه‌یه‌ک له‌نیوان خه‌لکی کوردستان و که‌سانی ئیداری نیو ده‌سه‌لاتی کوردی، که‌وه‌ک نا‌په‌زایه‌تی ده‌ربهرین له‌گه‌نده‌لی، نابیت بکاته‌ئه‌وه‌ی سه‌نگه‌ری رامیاریانه‌ی (کورد-عه‌ره‌ب) له‌هه‌لبژاردن چۆل بکریت به‌ده‌نگ نه‌دان.

ئیستا له‌هه‌موو کاتیک پتر کاتی ئه‌وه‌ها‌تووه، خه‌لکی کوردستان فشار بخه‌نه‌سه‌ر (یه‌کیتێ و پارتی) تا (دوو ئیداره‌که) یه‌ک بگریته‌وه. به‌داخه‌وه‌ده‌کریت بووتریت گهر پیش هه‌لبژاردن (حکومه‌تی هه‌ریم وه‌ک ئیستا دوو له‌ت بمینیته‌وه)، ئه‌وه‌چوار سالی داها‌توو چاوه‌پروانی ئه‌و مزگینێ یه‌نه‌بین که‌(پارتی و یه‌کیتێ) ده‌توانن یه‌که‌به‌یه‌که‌ی هه‌رکوردیک شادمان بکه‌ن.

چه‌ند هه‌لبژاردنی ئه‌م جاره‌میژوویی و چاره‌نووسسازه، بارته‌قای ئه‌وه‌ش یه‌کگرتنه‌وه‌ی ئیداره‌کان بۆ ناینده‌و پاشه‌پوژی کورد پێویست و گرنه‌گو یه‌که‌م به‌ردی بناخه‌ی یه‌کیتێ کورده.